

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 38 (1611).

13 ГРУДНЯ 1985 РОКУ.

Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

* В ЦЕНТРІ УВАГИ ПАРТКОМУ — РОБОТА СТУДЕНТСЬКИХ НАСТАВНИКІВ — 2 стор.

* ЗВІТИ І ВИБОРИ В КОМСОМОЛЬСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ ФАКУЛЬТЕТІВ ЗАВЕРШИЛИСЬ. ПОПЕРЕДУ — БОРОТЬБА ЗА УПРОВАДЖЕННЯ МОЛОДЖНОГО СТИЛЮ У ВСІХ КОМСОМОЛЬСЬКИХ ЗАХОДАХ — 2 стор.

* СУСПІЛЬНІ КАФЕДРИ ВЕДУТЬ ПОШУК НОВИХ ФОРМ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ — 3 стор.

XXVII з'їзду КПРС — гідну зустріч!

СЛОВО — ТРУДОВИМ КОЛЕКТИВАМ

9 грудня ц. р. у Великій хімічній аудиторії відбулися збори представників трудового колективу Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова.

Увазі присутніх було запропоновано два питання:

1. Обговорення проекту Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і на період до 2000 року;

2. Затвердження проекту комплексного плану соціально-економічного розвитку колективу ОДУ на 1986—1990 рр.

З доповіддю «Про проект Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і на період до 2000 року та завдання трудового колективу» виступив ректор університету професор В. В. Сердюк.

Підводячи підсумки діяльності колективу університету по виконанню соціалістичних зобов'язань на XI п'ятирічці, доповідач, зокрема, відзначив, що, за винятком захисту докторських дисертацій, соціалістичні зобов'язання в основному виконані.

Ось лише деякі показники роботи колективу за роки XI п'ятиріччя: економічний ефект від упровадження результатів наукових досліджень складає близько 50 млн. крб. (зобов'язання 42 млн. крб.); отримано авторських свідоцтв — 291 (зобов'язання — 200), а також 9 пріоритетних справ, підготовлено кандидатів наук — 215 (зобов'язання — 200).

Якщо говорити більш докладно про здобутки колективу, то необхідно підкреслити, що план випуску спеціалістів за XI п'ятиріччя було виконано на 104,3 проц. Із року в рік зростала кількість реальних дипломних проектів і в 1985 році співвідношення кількості реальних до загальної кількості дипломних проектів становило 1403/1975, що свідчить про зростання якості підготовки спеціалістів.

Помітно активувалась робота по організації НДРС. Так, якщо в 1981 році для участі в конкурсах було представлено 236 студентських наукових робіт, то в 1985 р. їх було 385. Відповідно отримано 38 і 71 нагород за студентські роботи. Одеський університет став вузом-переможцем республіканських оглядів-конкурсів 1982—1984 рр. за кращу організацію НДРС у вищих навчальних закладах, зайнявши почесне друге місце серед університетів республіки. Таким чином, в університеті росте надійна молода наукова зміна.

Непогані показники діяльності колективу у галузі наукової роботи, про що свідчить, зокрема, присвоєння п'яти вченим університету звання лауреатів Державної премії УРСР і відзначення двох учених преміями Міністерства СРСР.

За роки XI п'ятиріччя виконано понад 390 держбюджетних і госпдоговірних

робіт на суму 45,6 млн. крб. Перевиконано план подання заявок на винаходи (613 замість 600 за планом). Причому, процент отриманих позитивних рішень на подані заявки вищий, ніж в цілому по країні — 47 проц. (по країні — 33 проц.).

Далі доповідач сказав: Виходячи із наявних можливостей і ще не використаних резервів, в колективах університету вже зроблені попередні накреслення зобов'язань на 1986 рік і XII п'ятиріччя в цілому.

Ось деякі параметри. На XII п'ятиріччя планується випустити спеціалістів 9 000 чоловік, виконати реальних дипломних робіт — 7000, надрукувати наукових статей — 4500, монографій — 75, подати авторських заявок на винаходи — 600, виконати НДР на 45 млн. крб. Напружені зобов'язання мають бути взяті у галузі учбової, виховної, масово-пропагандистської, спортивно-масової роботи тощо.

В обговоренні доповіді взяли участь товариші С. Е. Дятлов, А. І. Сушко, В. П. Мамонтов, О. Г. Топчєв, В. І. Шилов, О. І. Полоса, М. І. Ісаков, В. А. Мурадян і голова профкому ОДУ І. К. Калмакан.

Промовці зосередили свою увагу головним чином на проблемах, які потребують вирішення. Це, зокрема, нерациональне використання робочого часу внаслідок сла-

бої трудової дисципліни, низький коефіцієнт використання унікального і дорогого устаткування, повільне впровадження наукових ідей у виробництво, необґрунтоване витрачання коштів на мало-ефективні роботи і невиправдані службові відрядження. Всі виступаючі були єдиної думки про необхідність розробки в університеті чіткої стратегії планування наукових досліджень з пріоритетним розвитком фундаментальних наук і створення відповідної матеріально-технічної бази.

В одностайно прийнятій учасниками зборів постанові відзначається, що рішення жовтневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС і важливі передз'їздовські партійні документи викликали гаряче схвалення усіх викладачів, співробітників і студентів університету.

Приймаючи до практичного виконання проект Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і на період до 2000 року, учасники зборів від імені своїх трудових колективів визнали за необхідне внести конкретні пропозиції, доповнення і зміни в проект цього документу і надіслати їх у відповідні інстанції.

Зокрема, пропонується у розділі X проекту Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР абзац про систему освіти доповнити висловленням: «Підвищити роль університетів і педагогічних вузів як центрів підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів».

Збори представників трудових колективів стали помітною подією в житті університету.

60 років у партії

НА ЗНІМКУ: Порфирій Іванович Потепенко зі своєю онукою п'ятикласницею Оксаною.

Для Порфирія Івановича Потепенка все життя нерозривно пов'язано з Комуністичною партією. На якому б посту він не служив, де б не працював — скрізь головним для нього було служіння своєму народові, партії.

Більше десяти років доля Порфирія Івановича була тісно пов'язана з Одеським держуніверситетом ім. І. І. Мечникова.

Народився Порфирій Іванович в 1904 році на Донбасі, в бідній шахтарській сім'ї. В дев'ятнадцятому чотирнадцятирічний Порфирій Потепенко пішов добровольцем у Червону Армію. Кровопротитними були бої з ворогами революції на Луганщині. Але ворога було розбито і викинуто за межі Донбасу, а потім і за межі Радянської Росії. Порфирій Іванович повертається на батьківщину, працює на шахті. В 1924 р. він вступає в комсомол, а в 1925 разом з тисячами інших робітників стає

членом ВКП(б), комуністом лєнінського призову.

— Я добре пам'ятаю цей день, — говорить Порфирій Іванович. — Пам'ятаю товаришів, які давали мені рекомендацію в партію, ту святкову обстановку, яка була на зборах. Всіх нас єднано почуття величезної відповідальності, почуття обов'язку перед молодістю республікою і тією святою справою, яку заповідав нам Ілліч.

В 1926 році П. Потепенко

[Закінчення на 4-й стор.]

ГІСТЬ ІЗ БОЛГАРІЇ

Днями в університеті відбулася зустріч співробітників кафедр суспільних наук з болгарським вченим доцентом Варненського філіалу Академії суспільних наук при ЦК БКП, кандидатом філософських наук Стояном Стояновим. Гість розповів радянським колегам про те, як вирішується сьогодні в Болгарії важливе завдання в сфері духовного життя суспільства — моральне виховання трудящих і молоді, формування життєвої позиції людини соціалістичної формації.

Стоян Стоянов зокрема, сказав, що в період побудови і удосконалення суспільства на чітких соціалістичних засадах

виникає необхідність пов'язати вимоги, які ставить науково-технічна революція до громадянина, зі стратегією будівництва зрілого соціалізму. Для трудящих соціалістичної країни такі якості, як колективізм і взаємодопомога, стають невід'ємними моральними рисами особистості. Хоча матеріальні стимули в соціалістичному суспільстві поки що залишаються головними, однак, вони можуть успішно виконувати свої функції тільки в поєднанні з моральними принципами. Таким чином, мораль стає і економічним

фактором. На думку болгарського вченого, моральне виховання є важливим компонентом побудови цілісного комуністичного світогляду особистості, зміцнення почуття відповідальності і обов'язку, виховання патріотизму та інтернаціоналізму.

Стоян Стоянов розповів про експеримент по удосконаленню моральних взаємовідносин в трудових колективах шляхом моделювання, який проводиться в цьому році у Варненському окрузі. Наукові співробітники Варненського філіалу Академії суспільних наук при ЦК БКП

розробили дві програми приблизний професійно-моральний кодекс керівника трудового колективу і річний план по удосконаленню моральної роботи в трудових колективах. Впровадження цих програм в практику роботи трудових колективів Варненського округу включає в себе етичне і естетичне виховання трудящих, зміцнення ролі громадської думки, удосконалення форм соціалістичного змагання.

На закінчення зустрічі Стоян Стоянов відповів на запитання присутніх відносно удосконалення методик морального виховання трудящих в Болгарії.

Б. ВЕРНІКОВА.

У ПАРТКОМІ УНІВЕРСИТЕТУ

Виходячи з основних положень нової редакції Програми КПРС, на своєму черговому засіданні партком розглянув питання «Про хід виконання партбюро юридичного факультету і факультету РГФ рішення парткому університету відносно створення базових організацій з основних напрямів ідеологічної роботи» (доповіді голови комісії Т. А. Тарасенко) та «Про роботу наставників академгруп хімічного факультету з ідейно-політичного виховання студентів у світлі вимог квітневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС (доповіді голова комісії К. М. Дильчук).

Партком відзначив, що ці питання стоять у центрі уваги партійних організацій факультетів, зокрема що стосується роботи базових організацій по інтернаціональному, патріотичному, моральному і правовому вихованню студентів.

Значна робота проведена на факультетах з метою добору наставників із числа найбільш кваліфікованих і досвідчених викладачів. Так,

на хімічному факультеті серед кращих було названо наставників І. М. Сейфуліну, Г. П. Сохраненко, Г. В. П'янкову, С. М. Топорову, О. А. Стрельцову.

В той же час партком відзначив, що в ідейно-виховній роботі ще не зжиті елементи формалізму, слабкими є зв'язки факультетів з базовими кафедрами, які не надають факультетам суттєвої методичної допомоги. В свою чергу факультети не завжди зацікавлені відносяться і приймають активну участь у виховних заходах, що проводяться кафедрами.

Позитивний досвід, особливо з питань об'єднання зусиль факультетів і базових кафедр, ще недостатньо узагальнюється і пропагується.

Недоліки і промахи мають місце і в роботі самих наставників. Багато з них поверхово вникають в життя академгруп, не знають запитів і настрою студентів.

Партійні бюро рідко заслуховують на своїх засіданнях звіти наставників про ідейно-політичне виховання студентів, не узагальнюють і не поширюють передовий

досвід. Серйозного покращання потребує індивідуальна робота зі студентами та підвищення ідейної спрямованості окремих заходів.

З обох питань партком прийняв відповідні постанови, в яких, зокрема, вказується на необхідність партійним бюро юридичного (т. Аленін) і факультету РГФ (т. Барбарига) удосконалити роботу з інтернаціонального, патріотичного, правового і науково-атеїстичного виховання.

Партійні бюро і партгрупи базових кафедр мають посилити контроль за діяльністю кафедр історії КПРС, філософії гуманітарних факультетів, атеїзму, етики і естетики, РКІ у справі проведення методологічної, консультативної, організаційної і методичної роботи на факультетах.

У постановчій частині стосовно роботи наставників особливо наголошується на необхідності підвищення відповідальності наставників за проведення індивідуальної роботи зі студентами, в першу чергу з тими, які проживають у гуртожитках.

І ВИМОГЛИВИЙ, І ДОБРОЗИЧЛИВИЙ

До редакції продовжують надходити листи, в яких йдеться про роль наставника в студентському житті університету. Думки різні, але їх єднає спільна турбота про те, щоб робота наставника була справді необхідною, корисною. А звідси і невідмінне питання: яким має бути наставник? Наш кореспондент попросив поділитися думками з цього приводу доцента кафедри органічної хімії ГАЛІНУ ВАСИЛІВНУ П'ЯНКОВУ.

— Галино Василівно, зараз багато говорять про наступність в наставництві. Чи можна забезпечити на факультеті такий порядок, коли один і той же наставник вів би свою групу з першого до останнього курсу. Багато викладачів вважають, що це неможливо.

— Виконання одним викладачем обов'язків наставника академгрупи студентів на протязі всього періоду навчання їх в університеті є, на мою думку, найкращою формою організації всієї роботи. Праця наставника, як відомо, різнопланова. Цілі, які він ставить перед собою, включають підвищення професійних знань студентів, їх політичної грамотності, виховання вміння контактувати з колективом, твердих моральних принципів комуністичної переконаності. Ця робота може бути успішною лише тоді, коли наставник бачить її результати на протязі всього часу навчання студента у вузі. В цьому випадку і наставник, і студенти звикають одне до одного, між ними виникає довіра, більш явно проступають сильні і слабкі сторони характерів кожного з них. І, як наслідок, виникає можливість удосконалення форм роботи наставника. Звичайно, найкращі результати наставник може досягнути, коли він працює з групою з першого і до останнього курсу. Таку систему на факультеті можна забезпечити. Досвід роботи кафедр органічної хімії зі студентами за спеціальністю «Біохімія» свідчить, що подібна організація наставництва себе виправдовує. Викладачі кафедри І. А. Старовойт (IV курс), В. Ф. Анікін (III курс) виконують обов'язки наставників в цих групах на протязі всього перебування студентів в університеті. Існує й інший варіант організації роботи наставників в академгрупах. Заміна наставника може відбуватися двічі за весь період навчання в університеті: один викладач керує групою з першого по III курс, другий — починаючи з IV курсу.

су, коли студенти приступають до вивчення спеціальних дисциплін на відповідних кафедрах. Звичайно, зробити це не просто, особливо враховуючи зайнятість викладачів і ту обставину, що робота наставника академгрупи не регламентується індивідуальним планом викладача. Однак, позитивні моменти подібної організації, особливо психологічного плану, повинні в цьому випадку відігравати першорядне значення.

— Як Ви розумієте роль наставника у вихованні студентів? Якою повинна бути, на Вашу думку, форма взаємовідносин наставника з комсомольською організацією, чи не підмінює інколи наставник комсомольський актив?

— Наставник в своїй роботі повинен поєднувати вимогливість з доброзичливістю. Робота наставника, однак, не повинна носити характер постійної опіки, наставник має бути добрим порадиником, старшим товаришем. В період навчання у студентів є значний інтелектуальний потенціал, можливість для творчої діяльності, проте вони інколи не вміють реалізувати їх через погану організацію свого часу, невміння правильно розподілити свої навантаження. Тут роль наставника, його допомога дуже важливі. У комсомольській ж організації, її активу є інші завдання, наставник своєю діяльністю ні в якому разі не повинен підмінювати комсомольський актив.

ДЕНЬ НАУКИ

Лекторська група обкому ЛКСМУ, Одеське відділення Всесоюзного товариства «Знання» і кафедра української літератури університету провели День науки в селах Білгород-Дністровського району. Доценти Л. А. Бурчак, О. Г. Вязовська, Л. А. Ковальчук, Д. С. Іщенко, С. М. Прісовський, П. Г. Маркушевський і професор І. М. Дузь прочитали для учнів, колгоспників і робітників біля 20 лекцій з проблем сучасної радянської літератури у світлі нової редакції Програми КПРС та інших передзвідських документів. В лекціях була всебічно розкрита роль літератури і мистецтва в ідейно-політичному вихованні радянської молоді, показана ідеологічна боротьба в літературі і мистецтві на сучасному етапі тощо.

Всюди радо приймали гостей з Одеси, з інтересом слухали доповіді, задавали багато питань, які стосуються нових документів партії.

На знімку: заступник секретаря партійного бюро фізфаку доцент Л. А. Ковальчук роз'яснює восьмикласникам однієї з сільських шкіл основні положення нової редакції Програми КПРС.

Фото І. Москаленка.

Все ближче і ближче знаменна подія в житті нашої партії, всього радянського народу — XXVII з'їзд КПРС. Справжнім оглядом добрих справ університетського комсомолу в переддень з'їзду стала звітно-виборна кампанія в факультетських комсомольських організаціях. Вимоги квітневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС відносно ділової, по-справжньому ленінської атмосфери, яка має панувати на звітно-виборних партійних зборах і конференціях, були покладені в основу більшості звітів на комсомольських зборах в ОДУ. Це необхідно особливо підкреслити у зв'язку з обговоренням нової редакції Програми КПРС та Статуту партії з пропонувані змінами. Адже комсомолу надається більш відповідальний статус в суспільному житті країни. Таке довіря партії зобов'язує нас, комсомольців, бути більш вимогливими і самокритичними в оцінці власної роботи.

Що ж показали недавні звітно-виборні збори на факультетах, чи панував на них дух взаємної вимогливості і самокритики? Цікаво пройшли збори на біологічному факультеті. Чимало добрих справ на рахунку комсомольців — біологів. Активно ведеться лекційно-пропагандистська робота і практична робота дружини по охороні оточуючого середовища, достатньо висока якість знань у майбутніх фахівців — біологів. Непогано поставлена робота з першкурсниками, які відразу були залучені до факультетських справ, отримали комсомольські доручення, беруть активну участь в колективних заходах. На думку комсомольців, певні здобутки в роботі організації стали можливими завдяки активності і неформальному ставленню до своїх обов'язків членів комсомольського бюро, яке очолює Олена Печковська.

Дещо інша картина спостерігається на фізичному факультеті. На перший погляд, тут теж все гаразд. Дійсно, добрих слів заслуговують студенто-фізики, які працювали в

будзагоні та на сільськогосподарських роботах, непогано працює культмасовий сектор комсомольського бюро, своєчасно виходять на курсах змістовні стіннівки. На доброму рахунку в університеті спортивний сектор фізфаку, за який відповідає Василь Сербін. І все ж таки, учасники звітно-виборних зборів висловили досить чітко невдоволення станом справ у комсомольській організації. Головна причина цього — в низькій масовій активності юнаків і дівчат. Комсомольці вважають, що вина за це лежить перш за все на колишньому секретареві комсомольської організації факультету Миколі Белінському, який самоусунувся від своїх обов'язків. І як наслідок, суттєві недоліки в роботі комсомольської організації факультету. Досить нагадати лише, що не всі комсомольці передплатили молодіжні видання, є серйозні претензії до роботи студради гуртожитку № 1 (голова ради Ю. Редя), комсомол не забезпечив чіткої роботи оперативного загону. Практично не велася шефська робота з угорськими

студентами, які проживають в гуртожитку фізфаку.

В роботі звітно-виборних зборів комсомольської організації фізфаку взяв участь і виступив зав. відділом студентської молоді Одеського обкому комсомолу М. Качур.

Хімічний факультет. Викликає дорікання те, що в орга-

на Щур). Але, звичайно, є і недоліки в роботі організації. Практично запущена робота з іноземними студентами, не доведено до кінця завдання, яке стояло перед групою «Пошук». Не виявляють активності комсомольці-хіміки в роботі різних відділень факультету громадських професій.

теті трудове літо. Одним словом, комсомольцям є над чим працювати.

На механіко-математичному факультеті звітно-виборна конференція пройшла досить організовано. В доповіді секретаря комітету комсомолу Г. Райчева, у виступах комсомольців було глибоко проаналізова-

ЗВІТИ І ВИБОРИ В КОМСОМОЛІ

ДОРОГУ — МОЛОДІЖНОМУ СТИЛЮ!

нізаційному відношенні збори були підготовлені погано, навіть порядок денний зборів не було чітко сформульовано. Між тим, комсомольська організація факультету може пишатися багатьма добрими справами. Тут добре поставлена ідейно-виховна робота, що особливо проявилось в зразковій шефській роботі комсомольців у школах міста, ЖЕУ-35, в студентському будзагоні. Успішно проведена передплата комсомольцями періодичних видань на 1986 рік. І звичайно, не можна не згадати ударну роботу хіміків на збиранні врожаю в цьому році.

Мабуть, не випадково комсомольці з повагою називали ім'я Інни Ткаченко, яка була відповідальною за ідеологічне забезпечення всіх молодіжних заходів, що проводились на факультеті. Добре була налагоджена і робота УВК факультету (відповідальна Світла-

У роботі зборів хіміків взяв участь і виступив зав. відділом Одеського обкому комсомолу С. Кожевников.

Робота комсомольського бюро факультету РГФ (секретар С. Поліщук) була однострійно визнана задовільною. Виступаючи відзначали активізацію на факультеті ідейно-виховної роботи серед студентства (відповідальна Тетяна Животовська). Комсомольці факультету брали активну участь в місячнику атеїстичної і правової пропаганди, в підготовці до XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві. Першими в університеті комсомольці факультету завершили передплатну кампанію. В роботі комсомольської організації є і недоліки. Прикро, що у комсомольців, особливо старших курсів, є багато пропусків занять без поважних причин. УВК не веде ефективної боротьби з прогульниками. Погано було організовано на факультеті

но і критично оцінено роботу комсомольської організації.

Корисний досвід накопичили чотири педагогічних загони мехматівців. Було відзначено добру роботу комсомольців в будзагоні, непогано працювала УВК. Значну допомогу комсомольці факультету надали районному комітету ЛКСМУ в зимовий період, коли треба було очищати тротуари міста від снігу та льоду. Мехматівці беруть найактивнішу участь і в роботі художньої самодіяльності університету.

Проте, доповідач і виступаючи не могли обійти мовчанкою і серйозних недоліків в роботі організації. Зокрема, останнім часом гірше стали працювати політичні клуби, низький рівень політінформації в академгрупах.

Звітно-виборні збори комсомольської організації геолого-географічного факультету продемонстрували готовність комсомольців відповідально і

Університетська трибуна

ОБГОВОРЮЄМО ПРОЕКТИ ПЕРЕДЗ'ІЗДІВСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ

КАФЕДРИ ПРИХОДЯТЬ В... ГУРТОЖИТОК

3 точки зору юристів

«Теорія і практика функціонування політичної і правової систем соціалізму у світлі проекту нової редакції Програми КПРС» — з такою доповіддю виступив зав. кафедрою державного і адміністративного права професор М. П. Орзіх на конференції, яку кафедра нещодавно провела у Ленінській кімнаті гуртожитку № 4.

В доповіді були розглянуті функціональні характеристики елементної складу, закономірності розвитку політичної і правової систем. Доповідь органічно поєднала ключові положення проведених в жовтні — листопаді Всесоюзної конференції (на базі Інституту держави і права АН СРСР) «Основні тенденції правової системи розвинутого соціалізму» та Всесоюзного семінару ДКНТ, Мінюста, Держарбітражу, ІДП АН СРСР, який було присвячено організаційно-правовому забезпеченню науково-технічного прогресу, Республіканської конференції (на базі Харківського юридичного інституту) «Актуальні проблеми юридичної науки», а також двох заклучних республіканських науково-координаційних нарад (на базі кафедри), присвячених підсумкам НДР з цільових програм «Юридичний прогрес» і «Агрокомплекс».

...Ленінську кімнату гуртожитку заповнили викладачі, студенти і аспіранти юридичного факультету, співробітники юридичних установ, стажери із соціалістичних країн. В обговоренні доповіді професора М. П. Орзіха взяли активну участь доценти кафедри Д. Бекерська, А. Васильєв, Б. Пережняк, М. Смола, М. Чернес, ст. викладач Т. Пахомова, асистенти В. Михальов, О. Кутателадзе, аспірант кафедри, член обласного суду В. Шишкін, студенти Л. Бонч-Бруєвич, Р. Варельджан, О. Волошина, В. Григор'єв, В. Зелений, А. Іфанов, П. Лесницький, О. Чижєвська.

Редакція «ЗНК» попросила асистента О. Кутателадзе розповісти про найбільш цікаві пропозиції, які були висунуті

промовцями під час обговорення доповіді.

— Скажу відразу — всі виступи викликали жвавий інтерес у присутніх, бо йшлося про перспективу розвитку правової системи у рамках вдосконалення радянської демократії. Зупинюсь лише на окремих пропозиціях, які заслуговують на найбільшу увагу. Одноставною була думка внести такі зміни у проект нової редакції Програми КПРС: уточнити склад політичної системи радянського суспільства, (абзац III, «Провідною силою цього процесу виступає партія...»), доповнивши перелік «Радянська держава, професійні спілки, комсомол, кооперативні та...» уточнюючим виразом «інші організаційні форми радянської громадськості, в яких проявляється участь трудящих у управлінні державними і суспільними справами», вказавши «і трудові колективи», відповідно виділивши окремі абзаци для розкриття ролі і перспектив розвитку трудових колективів.

Абзац VI — «Ключове питання політики партії», — на думку спеціалістів кафедри, можна було б сформулювати більш широко в такій редакції: «Ключове питання політики партії — розвиток і зміцнення Радянської соціалістичної держави, яка діє на основі соціалістичної законності, забезпечує правопорядок, інтереси суспільства, права, свободи і законні інтереси громадян, і дедалі повніше розкриває свій демократичний загальнонародний характер». У зв'язку з цією пропозицією

відпадає необхідність згадування про державні органи в абзаці XIV «Предметом постійної турботи партії»...

Значну увагу учасники конференції приділили питанням розвитку і удосконалення функцій і роботи Рад народних депутатів. Зокрема, враховуючи зростаючу роль Рад народних депутатів усіх рівнів в забезпеченні комплексного економічного і соціального розвитку, в самостійному вирішенні місцевими Радами завдань місцевого значення тощо (абзац VIII «КПРС прагне сприяти...») першу фразу абзаца IX («Треба створювати всі умови слід доповнити таким чином: «...поєднуючи у своїй діяльності правотворчість, управління і контроль, або в загальній редакції: «Треба створювати всі умови, щоб суворо додержувалися ленінські вказівки про Ради як органи, які не тільки приймають рішення, але й забезпечують організацію, перевірку їх виконання, поєднуючи у своїй діяльності правотворчість, управління і контроль».

На конференції було прийнято ряд рекомендацій науково-організаційного і учбово-методичного характеру, а також вирішено в порядку обговорення передз'їздівських матеріалів надіслати в газету «Правда» основні пропозиції учасників конференції з відповідним науково-практичним обґрунтуванням.

О. КУТАТЕЛАДЗЕ,
викладач кафедри державного і адмінправа.

Питання і роздуми

Викладачі кафедри історії УРСР, історіографії і джерелознавства постійні і бажані гості в гуртожитку № 2.

Надого запам'ятаються нам зустрічі з викладачами кафедри в цьому навчальному році: зокрема, вечір за участю доцента О. Д. Бачинського, присвячений роковині возз'єднання західноукраїнських земель з Радянською Україною у складі СРСР; бесіди доцента П. Г. Чухрія про проекти нової редакції Програми КПРС і Статуту нашої партії. Великий інтерес у студентів викликав вечір запитань і відповідей, який провела завідувача кафедрою професор Заїра Валентинівна Першина у суботу, 30 листопада. Це були питання і роздуми про найважливіші події у нашій країні, про зустріч Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова з президентом США Р. Рейганом у Женеві.

На прохання студентів Заїра Валентинівна розповіла про свою наукову роботу, а також про враження від численних зарубіжних поїздок у Сєвєд, Балтімор, Йокогаму, Геную, Олександрію. Особливий інтерес присутніх викликала її розповідь про життя студентської молоді зарубіжних країн, в яких їй довелося побувати. А недавно в гуртожитку відбувся вечір відпочинку, який було підготовлено і проведено спільно з викладачами кафедри. Гадаємо, що така форма сумісної виховної роботи кафедри і студради є найбільш плідною. Бажано, щоб ініціативу кафедри історії УРСР підтримали викладачі інших кафедр факультету.

Л. ВАЗИЛЕВИЧ,
студентка IV курсу істфаку,
голова студради гуртожитку № 2.

В АТМОСФЕРІ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОМФОРТУ

Серед численних форм роботи зі студентською аудиторією все більш популярними стають і такі, як зустрічі і бесіди викладачів зі студентами в гуртожитках.

Одна з таких зустрічей була організована нещодавно клубом військово-патріотичного і інтернаціонального виховання «Іскра» сумісно зі студентською радою гуртожитку № 5.

В Ленінську кімнату гуртожитку до студентів прийшли завідувач кафедри історії КПРС Герой Радянського Союзу професор М. М. Якупов, доценти П. Ю. Єфімов, В. Г. Пищємуха, викладачі К. М. Вітман, А. В. Фесик та інші.

Звичайно, в центрі уваги були передз'їздівські партійні документи — проекти нової редакції Програми КПРС, Статуту партії з пропонуваннями змінами, Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і на період до 2000 року, останні зовнішньополітичні заходи ЦК КПРС та Радянського уряду тощо.

Коротким вступним словом зустріч відкрив Микола Михайлович Якупов, який розкрив суть нових програмних документів партії, їх історичну на-

ступність та значення для перспектив розвитку нашої країни.

Жваве обговорення викликали питання, пов'язані з ідеологічною боротьбою на сучасному етапі. І це не дивно, адже після недавньої зустрічі Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова з президентом США Р. Рейганом в Женеві ці питання викликають особливий інтерес у молоді. Коротко оцінюючи результативність неформального заходу, яким була чергова бесіда викладачів кафедри зі студентами в гуртожитку, можна визнати, що вона дала задоволення обом сторонам.

А всім, хай про це скажуть самі студенти.

І. МЕРКУЛЕНКО,
асистент кафедри історії КПРС.

10000 «ЧОМУ?»

Це була, справді, незвичайна зустріч. В одну із субот до студентів геолого-географічного факультету, які мешкають в гуртожитку № 5, прийшла кафедра історії КПРС майже у повному складі.

Цього разу в Ленінській кімнаті вільних місць не було. Як не дивно, але запрошувати студентів, як то кажуть, «збирати» їх не довелося. Чим це пояснити? На нашу думку, мабуть, можливість задати викладачам будь-яке питання, не побоюючись, що замість відповіді тобі можуть докоряти за слабе знання програмного матеріалу.

— Як слід розуміти наступність Програми нашої партії, чому виникла необхідність в новій редакції третьої Програми; яке відображення знайшли в проекті нової редакції Програми КПРС питання ідеологічної боротьби і в чому саме її особливості на сучасному етапі; яка оцінка дається в нових партійних документах міжнародним відносинам і особливо ролі КПРС і Радянського уряду у подальшому розвитку політики міжнародної розрядки; які перспективи радянсько-американських відносин у світлі недавньої зустрічі в Женеві; в чому суть основних радянських мирних ініціатив; які заходи вживає Радянський уряд для покращання відносин з КНР!

Ось лише основні питання із безлічі тих, які студенти задавали викладачам кафедри. До цього треба додати, що, окрім названих питань, були і репліки, на які присутні реагували особливо гостро. Складалося враження, що і викладачам доводилося нелегко, бо треба було експромтом давати на «каверзні» питання чітку і переконливу відповідь. Не буде перебільшенням

сказати, що доцентам П. Ю. Єфімову і В. Г. Пищємусі довелось того разу активно відбиватися, бо саме їх безжалісно «атакували» студенти. Що нам особливо сподобалося, так це те, що викладачі, перш ніж відповісти на складне запитання, давали студентам змогу самому постаратися дати правильну відповідь на своє ж запитання. Отже, мимоволі виникла обстановка невимушеної бесіди «на рівних». А це дозволяло почувати себе вільно, бо ніхто із нас не боявся попасти в положення «незнайки». Якщо бути до кінця відвертим, то наші численні запитання і власні відповіді показали, що навіть студенти суспільних факультетів, які були серед нас, продемонстрували добре обізнання з міжнародними проблемами, в той же час мали слабе уявлення про проблеми економічної політики партії, питання науково-технічного прогресу, інтенсифікації виробництва, удосконалення суспільних відносин тощо.

А головне — це те, що кожен з нас виявив в своїх особливих знаннях найбільш уразливі місця. Висновок? Треба більш серйозно і наполегливо самостійно працювати над першоджерелами.

...Після бесіди викладачі кафедри ознайомилися з життям і побутом студентів у гуртожитку. Проводяючи гостей і дякуючи їм за бесіду, ми висловили побажання, щоб такі «заняття» в гуртожитках проводилися якомога частіше.

Л. ЧІПІГА,
студентка I курсу філфаку.

С. АХЛАМОВ,

Е. ШЕГЛОВ,
студенти II курсу істфаку.

ефективно вирішувати актуальні проблеми комсомольського життя. Серйозній критиці було піддано низьку успішність окремих комсомольців, стан навчальної дисципліни, випадки порушення громадського порядку, незадовільні підсумки передплати комсомольської преси тощо. В цілому збори на факультеті пройшли активно і змістовно.

У звітній доповіді комсомольського бюро юридичного факультету справедливо відзначалася добра робота оперативного загону, лекційно-пропагандистська і шефська робота студентів факультету, особливо з «важкими» підлітками. На високому рівні проводяться на факультеті політичні інформації. На зборах прозвучала принципова критика на адресу комітету ЛКСМУ університету, міського і районного комітетів ЛКСМУ. Водночас було висловлено чимало доцільних пропозицій щодо подолання недоліків в їх діяльності.

Підводячи підсумки звітновибірної кампанії в університеті, слід зазначити, що в цілому робота комсомольських організацій відповідає вимогам, які ставить сьогодні партія до всіх громадсько-політичних організацій. В той же час найбільшою вадою в роботі комсомольців, на нашу думку, слід вважати відсутність справжньої масової активності серед студентської молоді. Всі ми продовжуємо працювати по старому, покладаючись головним чином на окремих активі-

тів, забуваючи часом про тих, хто залишається осторонь діяльності комсомольської організації, не залучаючи їх до актуальних справ. На багатьох заходах позначилась традиційна заорганізованість, що применшує їх привабливість і знижує активність і зацікавленість молоді. Необхідно виховувати у собі також почуття самокритичного ставлення до результатів зробленого.

Сьогодні в комсомольських організаціях університету широко розгорнулося соціалістичне змагання за право підписати рапорт XXVII з'їзду КПРС. Водночас студентські групи борються за почесне право називатися групою імені XXVII з'їзду КПРС. Організуючи цю роботу, вивчаючи важливі передз'їздівські партійні документи, нам треба завжди пам'ятати поради Михайла Сергійовича Горбачова про те, що стиль і методи нашої роботи «... повинні мати живий, захоплюючий характер, бути саме молодими і молодіжними — і за суттю, і за формою, вільними від заорганізованості, кампанійщини, всякої мішури, на що йде ще немало сил і коштів».

В. КРАВЕЦЬ,
в. о. секретаря комітету ЛКСМУ ОДУ,
Є. СТЕПАНОВ,
заступник секретаря комітету ЛКСМУ з інтернаціональної роботи.
В. НЕМЕРЦАЛОВ,
член комітету ЛКСМУ.

ЯКІСНО ГОТУВАТИ ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

У своєму виступі на IV-ій сесії Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання міністр юстиції СРСР депутат Б. В. Кравцов розповів про зміни, які будуть внесені в Основи законодавства Союзу РСР і союзних республік про народну освіту у зв'язку з Основними напрямками реформи загальноосвітньої і професійної школи. Редакція «ЗНК» попросила в.о. завідуючого кафедрою педагогіки доцента О. М. Якубовську прокоментувати виступ тов. Кравцова і розповісти, як на кафедрі педагогіки ОДУ вирішуються завдання поліпшення професійної підготовки майбутніх вчителів.

Необхідність внесення змін в Основи законодавства про народну освіту, — сказала Олександра Миколаївна, — викликає той, що реформа загальноосвітньої і професійної школи потребує створення ефективних правових засобів у сфері соціально-культурного будівництва, які б сприяли проведенню реформи в житті. В новій редакції Основ законодавства Союзу РСР і союзних республік про народну освіту уточнюються цілі і завдання народної освіти, закріплюються принципи і умови трудового виховання і навчання, організації виробничої праці в школі, доповнюються статті, присвячені позашкільному вихованню, внесено поправки до розділу про педагогічні кадри.

Важливим фактом я вважаю введення в законодавство про народну освіту статті «Наукові основи народної освіти», яка розкриває завдання науки в розробці проблем народної освіти, взаємозв'язки науки і практики тощо. Ця стаття закону безпосередньо стосується і нас, працівників вищої школи, які готують майбутніх вчителів. Що планує, зокрема, наша кафедра? В наступній п'ятирічці спільно з лабораторією «Підготовка учителя» НДІ загальної педагогіки при Академії педагогічних наук СРСР співробітниками кафедри буде розроблятися питання вироблення у студентів навиків ведення профвідбору школярів з орієнтацією на педагогічні спеціальності, а також удосконалення психолого-педагогічних дисциплін підготовки майбутніх учителів до громадської діяльності в школі. Сьогодні на заняттях з педагогіки ми використовуємо методи проведення ділових ігор, рішення педагогічних ситуацій. Школи міста ми використовуємо як бази для зміцнення педагогічних знань. Студенти IV курсу відвідували уроки фізики в базовій школі № 119 і застосовували набутий досвід під час семінарських занять з педагогіки при вивченні теми «Шляхи підвищення ефективності уроку». На заняттях з педагогіки студентів мехмату, фізфаку та геолого-географічного факультетів використовується машинний контроль при вирішенні педагогічних завдань у відповідності з методикою, розробленою доцентом нашої кафедри Костянтином Андрійовичем Норкіним.

З урахуванням вимог реформи загальноосвітньої і професійної школи відділ практики університету, факультети, кафедра педагогіки переробили, узгодили з міськВНО робочі програми педагогічної практики. В грудні цього року планується закінчити розробку робочої програми педагогічної практики студентів I—VI

курсів. Переглянуто зміст щоденника педагогічної практики, розроблено щоденник піонерської практики, журнал обліку роботи студентів і викладачів в період практики.

На філологічному і хімічному факультетах застосована ефективна форма підведення підсумків педагогічної практики — підсумкова конференція науково-методичного плану. На такій конференції студенти не просто діляться враженнями, а виступають з науково-методичними повідомленнями, підготовленими на матеріалах підпрактики.

Кафедра педагогіки буде продовжувати роботу по методичному оснащенню навчального процесу і педагогічної практики студентів. Планується розробити робочу програму дисциплін «Педагогіка і методика виховної роботи» і «Введення в спеціальність і професію». Для удосконалення психолого-педагогічної підготовки студентів спільно з кафедрою психології будуть розроблені спецкурси: «Вікова і педагогічна психологія», «Методика організації позакласної роботи», «Особливості роботи в ПТУ», «Наукова організація праці вчителя», «Методологія і методика педагогічних досліджень», «Етика і психологія сімейного життя», «Методика організації політехнічного, трудового виховання», «Професійна орієнтація школярів», «Вікова фізіологія і гігієна». З лютого наступного року починає роботу постійнодіючий методичний семінар для керівників педагогічної практики студентів I—IV курсів.

Велику увагу ми приділяємо ідейному вихованню студентів, виробленню у них наукового марксистсько-ленінського світогляду. Практикантам кафедра наукового комунізму підготувала «Індивідуальні завдання і методичні рекомендації по організації і проведенню громадсько-політичної практики студентів». Кафедрою історії КПК розроблено «Індивідуальні завдання і методичні рекомендації по організації і проведенню громадсько-політичної практики в період навчальних практик студентів перших курсів».

Отже, ми робимо все необхідне, щоб, як підкреслив у своєму виступі тов. Кравцов, забезпечити потребу навчально-виховних закладів в педагогічних працівниках, які б володіли широкою ерудицією і культурою, були б прикладом для дітей і молоді, готових успішно вирішувати завдання, які ставить партія перед народною освітою.

Бесіду записала
В. БІЛОВА.

60 років у партії

[Закінчення.
Початок на 1-ій стор.]

призивають на дійсну військову службу на Балтійський флот, на легендарний лінкор «Марат». Потім було навчання в Москві, в Комуністичному університеті суспільних наук, праця викладачем політекономії та історії КПРС, інструктором масового заочного навчання партактиву.

...Залишалось декілька місяців до початку другої світової війни. Партія направляє в Червону Армію краєвих комуністів. Серед них був і Порфирій Іванович Потапенко. Служити довелося під Очаковом, в Севастополі. Батальйонного комісара можна було зустріти в маленьких віддалених гарнізонах і на аеродромах, де він розмовляв з молодими бійцями, комсомоль-

цями. Він, комуніст з більш ніж десятирічним стажем, добре розумів, що війна з фашизмом — не за горами, що вона фактично вже розпочалась.

В 41-му Порфирій Іванович після звільнення в запас почав працювати інструктором Фрунзенського райкому партії Москви. Війна прийшла несподівано. На фронт П. І. Потапенко, після багатьох рапортів був направлений в кінці 41-го. Воював на Брянському фронті, а довгожданий День Перемоги зустрів серед бійців 4-го Українського фронту у Празі. У складі колони 4-го Українського брав участь в Параді Перемоги на Красній площі. Груди фронтовика прикрашали два ордени Червоної Зірки, орден Вітчизняної війни, багато медалей.

Всі післявоєнні роки Пор-

фирій Іванович займався вихованням кадрів міліції. В 1961 році пішов на пенсію.

— Важко було всидіти дома без діла, — говорить Порфирій Іванович, — і я з радістю прийняв пропозицію очолити ВОХР Одеського університету, де пропрацював більше десяти років.

Тільки в 1975 році Порфирій Іванович пішов на заслужений відпочинок. Але ветеранам, як кажуть, не до відпочинку. Порфирій Іванович — член ради ветеранів УВС, член ради ветеранів комсомолу при Центральному райкомі Компартії України м. Одеси. Він зустрічається з молоддю, робітниками на підприємствах міста, викладачами і курсантами Одеської середньої школи міліції. Комуністу ленинського призову хочеться завжди бути серед людей, бути корисним в будь-якій справі.

І. МОСКАЛЕНКО.
ФОТО АВТОРА.

ЗА «КРУГЛИМ СТОЛОМ»

Інтерклуб університету разом з кафедрою наукового комунізму провів зустріч «За круглим столом» кубинських і радянських студентів. Великий інтерес викликала в учасників зустрічі розмова про систему освіти на Кубі. Відповідаючи на запитання радянських друзів, кубинські студенти розповіли, що за післяреволюційні роки на Кубі досягнуто великих успіхів в народній освіті. Повністю ліквідовано неграмотність, всі діти шкільного віку відвідують школи, кращі учні продовжують освіту у вузах. Про трудове виховання кубин-

ських школярів розповів студент II курсу фізфаку Густаво Вігоа Арел. Дуже популярні на Кубі так звані трудові школи, які розташовуються, як правило, в сільській місцевості. Після занять школярі працюють на полях, допомагають дорослим в сільськогосподарських роботах. При цьому у дітей є достатньо часу і для навчання, і для відпочинку. Вони читають, займаються спортом, організують дискотеки. Соціалістичній Кубі потрібні висококваліфіковані спеціалісти, тому студенти-кубинці зацікавлені в якісному засвоєнні знань. Адміністрація та студен-

тські організації кубинських вузів вживають суворих заходів до студентів, які несумлінно ставляться до навчання.

Від питань освіти розмова перейшла до проблем життя кубинського народу на сучасному етапі. Радянські студенти знали багато нового про соціалістичну Кубу, кубинці ближче познайомилися з радянськими університетськими товаришами. Зустрічі в інтерклубі університету — важлива ланка інтернаціонального спілкування молоді, вони сприяють благородним цілям зміцнення дружби і взаєморозуміння між народами різних країн.

В. ТИМОХІН,
студент I курсу історичного факультету,
слухач ШМЖ.

XXVII з'їзду КПРС присвячується

Ректорат, партком, профком, комітет комсомолу і студклуб ОДУ оголошують міжфакультетський огляд-конкурс самодіяльної художньої твор-

чості і культурно-масової роботи під девізом «Тобі, рідна партія, — наш труд і натхнення», присвячений XXVII з'їзду КПРС.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОГЛЯД

Огляд-конкурс спрямований на подальше удосконалення ідейно-політичного, трудового, морального і естетичного виховання, розвиток творчих і організаційських здібностей студентів, підвищення виконавської майстерності самодіяльних творчих колективів та окремих виконавців.

В огляді-конкурсі беруть участь всі факультети університету.

Рівень самодіяльної художньої творчості факультетів визначається на конкурсних концертах, які пройнуть з 18 по 21 грудня 1985 р. в новому актовому залі; кожний концерт буде тривати від 45 до 60 хвилин. День і час концерту визначається за жеребкуванням.

В концертах можуть взяти участь вокальні і вокально-інструментальні ансамблі, хореографічні і театральні колективи, ансамблі політичної пісні, агібригади, вокалісти, читці, представники оригінального жанру, інші колективи і окремі виконавці в різноманітних жанрах.

Програма концерту, затверджена керівництвом факультету, подається в оргкомітет до

10 грудня, а в день концерту — членам журі в 15 екземплярах.

Рівень самодіяльної художньої творчості факультетів визначається за такими параметрами: виконавська майстерність, багатожанровість представлених номерів, тематична направленість, масовість виконавського колективу, ступінь участі студентів факультету в загальноуніверситетських творчих колективах.

Рівень культурно-масової роботи факультетів визначається в кінці учбового року. При підведенні підсумків враховується загальний рівень культурно-масової роботи на факультеті, рівень проведення Дня факультету, участь факультету в таких загальноуніверситетських святах і заходах, як День першотурника, новорічний конкурс, тематичні вечори. Місце факультету визначається за усіма місцями за результатами всіх заходів.

Підсумки концерту-конкурсу будуть підведені на новорічному заключному концерті. Факультет — переможець буде нагороджений перехідним призом.

Результати культурно-масової і організаційної роботи будуть оголошені при підведенні підсумків соціалістичного змагання. Факультети, які займуть перших три місця, будуть нагороджені вимпелами, дипломами і Почесними грамотами. Кращі колективи і виконавці візьмуть участь у звітному концерті університету, присвяченому XXVII з'їзду КПРС, та в гастрольних концертах.

Жеребкування визначило такий порядок концертних програм факультетів:

- 18 ГРУДНЯ
Геолого-географічний факультет (18.00).
Механіко-математичний факультет (19.30).
- 19 ГРУДНЯ
Біологічний факультет (18.00).
Факультет романо-германської філології (19.30).
- 20 ГРУДНЯ
Історичний факультет (17.30).
Хімічний факультет (19.00).
Фізичний факультет (20.30).
- 21 ГРУДНЯ
Філологічний факультет (18.00).
Юридичний факультет (19.30).
ОРГКОМІТЕТ.

ЛІТЕРАТУРА ДО ПОЛІТІНФОРМАЦІЇ НА ТЕМУ: «ІДЕОЛОГІЧНА БОРОТЬБА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ І МОЛОДЬ»

1. В. І. ЛЕНИН, КПСС об ідеологічній боротьбі як одній из составных форм классовой борьбы, о непримиримости социалистической и буржуазной идеологии: Советские вопросы идеологической борьбы на мировой арене. — Политиздат, 1985, № 9, с. 76—80.

2. Горбачев М. С. Живое творчество народа. Доклад на Всесоюзной научно-практической конференции «Совершенствование развитого социализма и идеологическая работа партии в свете решений июньского (1983) Пленума ЦК КПСС» 10 декабря 1984 г. — Политиздат, 1985, с. 47.

3. Материали октябрського (1985 г.) Пленума ЦК КПСС. — Правда, 25 октября, 1985 г.

4. Аюлов М. А. XXVI съезд КПСС об идеологической борьбе на современном этапе. — К.: 1982, 48 с.

5. Бабкіна О. В. Идеологична

борьба і молодь. — Трибуна лектора, 1984, № 1, с. 27—30.

6. 80-е годы и молодежь. — М.: Издательство АН СССР, 1985, с. 199.

7. Култыгин В. П. Молодежь как объект идеологических и пропагандистских манипуляций современного империализма (ЦК ВЛКСМ. — М.: 1983, 50 с.) Идеологическая борьба и молодежь. — Библиогр., с. 49—50.

8. Лисовский В. Т. Идеологическая борьба и молодежь. — В кн. Социалистический образ жизни и молодежь. Л.: 1983, тема 13, с. 277—294. (Для пропагандистов и слушателей школ общ. полит. знаний системы комс. учебы).

9. Молодежь в современной идеологической борьбе: Сборник трудов (под ред. проф. А. В. Мадкина. — М.: 1979, 138 с.). Выпущ. комс. школа при ЦК ВЛКСМ: каф. м. л. философии.

10. Решка С. Л. Формирование мировоззрения молодежи в

условиях современной борьбы. — Кишинев, 1983, 248 с.

11. Рувинский Л. А., Стояло В. А. Проблемы молодежи в современной идеологической борьбе: Критика буржуазной идеологии. — Философская думка, 1984, № 1, с. 57—67.

12. Скаржинская В. Заговор против будущего: Ревизионизм — орудие антикоммунизма в борьбе за умы молодежи. — М.: М. гвардия, 1982. — 223 с.

13. Ховрин М. В. Молодежь как объект современной идеологической борьбы. — Вопросы коммунистического воспитания молодежи. 1978, вып. 2, с. 92—113.

14. Лукашевич М. Завтрашний день планеты: Сучасна ідеологічна боротьба і молодь. — Під прапором лєнінізму, 1985, № 13, с. 10—17.

Л. АНТОНОВА,
головний бібліограф
НБ ОДУ.

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. П. Великого, 2
1-й поверх, ауд. 38.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 206-748.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.